

Vägen till öppen vetenskap

- från idé till policy och infrastruktur

Sabina Anderberg
Merlijn de Smit

SND Nätverksträff
16-17 oktober 2024
Stockholms universitet

Stockholms
universitet

Mot öppen vetenskap...

211033_Öppen_vetenskap_Svenska

2024-08-28 11:39:17 CET

Integritet

Universitetets strategier

– en fyraårig färdplan 2023-2026

*"Universitetet ska fortsatt vara **drivande** och inta en position i frontlinjen i **övergången till öppen vetenskap**, både när det gäller tillgång till publikationer och forskningsdata. I detta ligger bland annat att uppmuntra samarbete och deltagande i nationella och internationella sammanhang för att **främja hållbar utveckling inom öppen vetenskap**"*

[Strategier för Stockholms universitet 2023-2026](#)

Stockholms
universitet

Tillbakablick – några händelser på vägen

1. Ett vagt **informellt uppdrag** skapas (2015)
2. Hantering av forskningsdata vid Stockholms universitet: **förslag till strategi och struktur** (förstudie 2016)
3. Hantering av forskningsdata vid Stockholms universitet: **samordningsuppdrag 2017-2018** (rapport 2018)
4. Centrala stödfunktioner bildas - **forskningsdatagruppen** och **forskningsdatateamet** (löpande verksamhet 2018-)
5. En **forskningsdatapolicy** skapas (2018)
6. Ett **rektorsråd** för öppen vetenskap inrättas (2021-)
7. Rekrytering av **datastewards** (2021-)
8. OA-policy (2006) + Forskningsdatapolicy (2018) slås samman till en **policy för öppen vetenskap** (2022)
9. En **forskarreferensgrupp** för öppen vetenskap inrättas (2022-)
10. Centrala **tjänster** och **stöd** och intern organisation (vidareutvecklas löpande)
11. Reviderad **utökad policy för öppen vetenskap** (2024) [Policy för öppen vetenskap - Medarbetarwebben \(su.se\)](#)

Policy för öppen vetenskap – åtta målsättningar

1. Universitetets forsknings- och utbildningsmiljöer **stödjer**, uppmuntrar och **utbildar om öppen vetenskap**.
2. Universitetet **erbjuder** och utvecklar **centrala tjänster och stöd** i en **lokal infrastruktur** som kan möta forskarnas behov av stöd **genom hela forskningsprocessen**.
3. Universitetet **främjar** en **delningskultur** rörande pedagogiska resurser genom att uppmuntra skapandet, delandet och användandet av **öppna lärresurser**.
4. Universitetets **forskningsresultat, forskningsdata** och **källkod publiceras** i möjligaste mån med **öppen licens**.
5. Universitetets **forskningsresultat, forskningsdata** och **källkod hanteras, publiceras, bevaras** och **gallras** i enlighet med **FAIR-principerna** och **vedertagna riktlinjer** för öppen källkod. **Informationssäkerhet** genom hela forskningsprocessen säkerställs i enlighet med universitetets policy för informationssäkerhet.
6. Universitetet uppmuntrar **samarbete** och **deltagande** i nationella och internationella sammanhang som leder till att hållbar utveckling inom öppen vetenskap främjas.
7. Universitetet uppmuntrar en **incitamentsstruktur som främjar** och **värderar öppen vetenskap** som en integrerad del av forskningsutvärderingsmetoder.
8. Universitetet bidrar till att **medborgarforskning**, när så är lämpligt, kan integreras som en del i forskningsprocessen på ett ansvarsfullt och hållbart sätt för att samverka med det omgivande samhället.

Nytt

Nytt

Nytt

Nytt

Nytt

Plan med ansvarsfördelning för öppen vetenskap

1. Universitetets forsknings- och utbildningsmiljöer stödjer, uppmuntrar och utbildar om öppen vetenskap

Exempel från plan

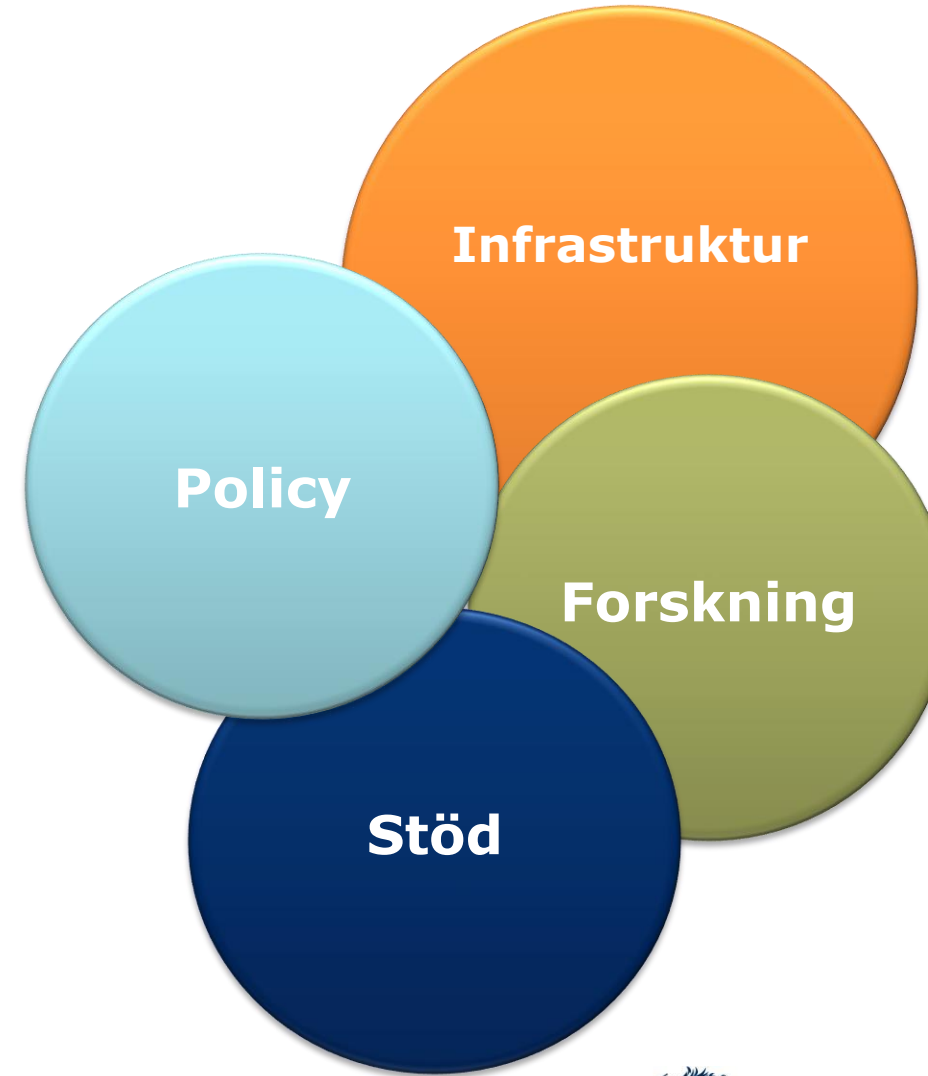
- Universitetet ansvarar för att det strategiska utvecklingsarbetet för öppen vetenskap är en **gemensam angelägenhet för hela universitetsorganisationen**, och att **kärnverksamheten** är representerad och **involverad** i arbetet.
- Områdena och institutionerna främjar en **arbetskultur** som bidrar till att **öppen vetenskap blir en naturlig del** av varje students och forskares akademiska vardag.
- Den enskilde forskaren ansvarar för att **informera sig om och ta del av det ramverk, stöd och tjänster** som finns och utvecklas.
- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå utvecklas så att **öppen vetenskap och dess praktik integreras i utbildningarna i vetenskaplig metod**.

En övergång till det nya ”normala”

- ✓ En **policy** för att göra det **normativt** och **meriterande**
- ✓ En **plan** för att klargöra hur universitetet ska **nå de mål** som anges i policyn och **förtydliga ansvar**
- ✓ Intern **organisation** och **infrastruktur** för att **göra det möjligt**
- ✓ **Stöd** och **utbildning** för att **göra rätt**

“Make it possible, make it rewarded, make it normal”

[Make it possible, make it rewarded, make it normal | DORA \(sfdora.org\)](https://www.sfdora.org/)

Engagemang och samarbeten *(några exempel)*

BARCELONA
DECLARATION ON
OPEN RESEARCH
INFORMATION

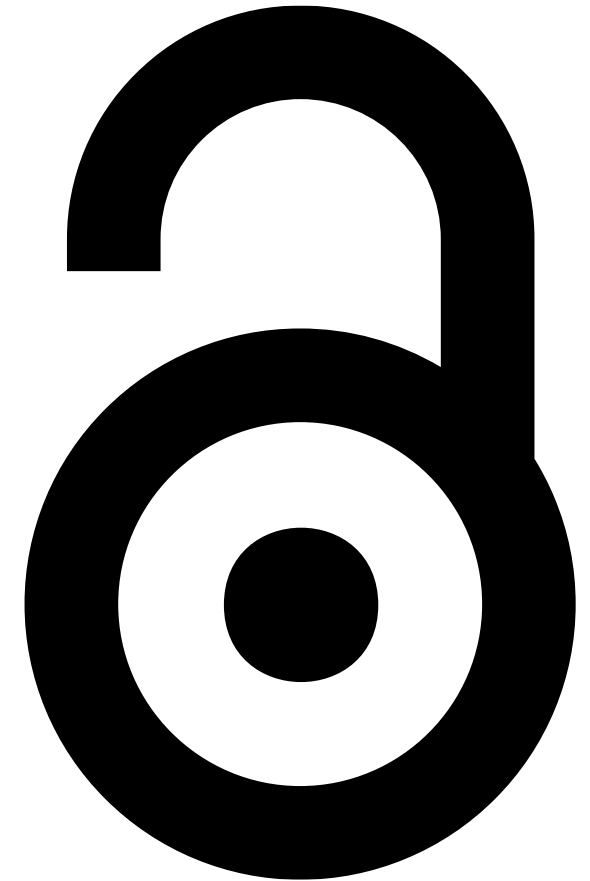

Image Credit [Wikimedia Commons](#)

DAU på Stockholms universitet

Forskningsdatagruppen på SU:

- Maria Almbro
- Joakim Philipson
- Julia Baumann
- Merlijn de Smit
- Sabina Anderberg
- Margareta Ödmark

Fr.o.m. 21 oktober också:

- Jorrig Vogels

Forskningsdatateamet på SU:

Forskningsdatagruppen plus:

- Kollegor från Avdelningen från Forsknings- och Samverkansstöd (etik, projektansökan)
- Kollegor från Rättssekretariatet
- Domänspecialister

Under 2024 också:

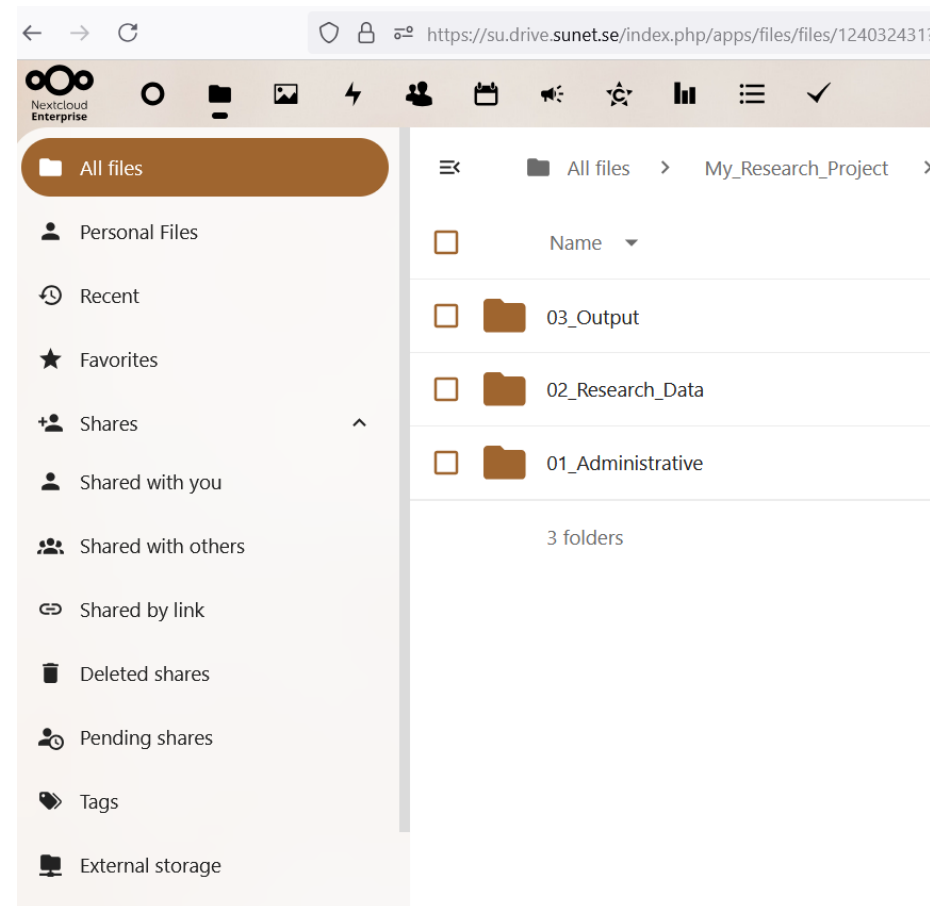
- Stark representation Infosäkerhet

Projekt: lagring av forskningsdata

Sunet Drive/Nextcloud:

- 2Pb total lagringsutrymme, 200Gb kostnadsfri per projekt.
- I nuläget: 1762 användare (alla inte aktiva), ungefär 25% av lagringsutrymme använd.

Under 2024: övergång från personkonto till projektbaserade konton. Detta är i stort sätt klar.

Lagring: utveckling

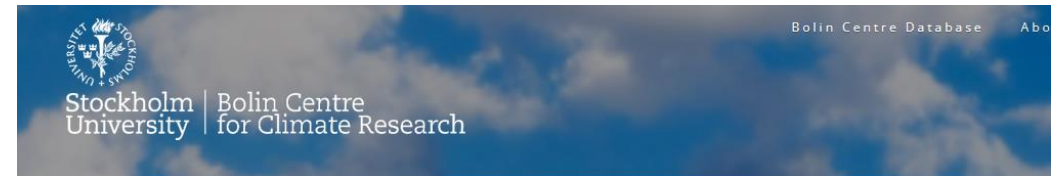
- **Klassning av Sunet Drive/Nextcloud:** inte klar än, men tillsvidare tillstånd att lagra känsliga personuppgifter.
- **MFA** i Sunet Drive/Nextcloud: på gång.
- **Klassning av andra verktyg** t.ex. Zoom, Survey&Report: inte klar, viktig!
- **Bevarandeyta** för forskningsdata i 10 år efter projekt. Sunet Drive/Nextcloud går att användas för detta, men är inte idealisk. Dialog med SU-IT om en annan lösning.
- **Lösning för stora data** i dialog med Sunet och SU-IT.
- **Yta för kodnycklar.**

Projekt: Bolincentrets databas

Bolincentrets databas: repositorium med 432 klimatologiska dataset från forskare med anslutning till Bolincentret (SU, KTH, SMHI).

Projektets mål: att säkra databasens långsiktiga drift och framtid genom att integrera den i vår DAU:s dagliga arbete. Konkret: att förbereda en CTS-ansökan som ett SND-flaggskeppsprojekt.

Bolin Centre Data

Temperature and humidity profiles from microwave radiometer during expedition ARTofMELT, Arctic Ocean, 2023 — raw data

Sonja Murto, Michael Tjernström, Michail Karalis, John Prytherch

Profiles of temperature and humidity are obtained from an RPG HATPRO5 microwave radiometer deployed on the roof of a container on the 4th deck of Oden during the expedition ARTofMELT (Atmospheric Rivers and the Onset of Arctic Melt) in the Fram Strait, operating continuously from 7 May, 2023, until 14 June, 2023.

This data is the direct profile output from the instrument and provides different data in different files.

Corresponding complete, quality controlled and user friendly datasets with corrected data are available separately.

Atmosphere Weather observations Atmospheric profiling Temperature Humidity Microwave profiling Arctic Arctic Ocean
ARTofMELT ARTofMELT 2023 expedition Icebreaker Oden

Download data

Publicering och uppföljning

Maria Almbro och Lisa Olsson: utredning om huruvida data publiceras på SU.

- Stickprov på 301 empiriska artikelpubliceringar under 2022 (ung. 10%).
- Finns det en Data Availability Statement? En riktig datapublikation eller supplementary files? En DOI? Osv.
- Resultat presenterades på IDCC-konferensen i Edinburg i februari. Se:

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10724633>

Julia Baumann: enkät om forskarnas lagringsbehov. Skickades till alla forskare och doktorander hösten 2023. 558 svar.

- En del forskare använder osäkra lagringsalternativ som Box. Brist på information/kännedom om Sunet Drive.
- Flesta forskare använder "medelstora" data som kan lagras på Sunet Drive, en del har stora datavolymer som kräver egen lösning.
- Avsaknad och behov av bevarandeyta (10 år).